DANALARIN BAKIM VE BESLENMESİ

İlerde süt ineği olacak danaların ve düvelerin bakım ve beslenmeleri süt ineklerine göre daha kolay ve ucuzdur. Bu dönemde ekonomik bir besleme ile dana ve düvelerin normal büyümelerini sağlamak gerekir.

Damızlık danalara kaliteli kaba ve kesif yemler erken yaşta yeterli miktarda verilerek büyüme teşvik edilmelidir. Fakat aşırı enerji içeren yemler verilmemelidir. Zira aşırı enerji yağlanmaya neden olur, bu da meme bezlerinin gelişimini olumsuz etkiler, üremede problemler oluşturur. Aşırı enerji alımı, danaların olması gerekenden daha önce erginliğe ulaşmalarına da neden olur. Bu nedenle süt emme döneminden sonra da günlük ağırlık artışı 700-800 g kadar olmalı ve cinsel olgunluk yaşı kontrol altına alınmalıdır. Bunun için, danaların karma yem tüketimi sınırlı, kaba yem tüketimi sınırsız olarak verilmelidir.

Danalara iyi kalitede kuru otlar, mısır silajı, fiğ+tahıl karışımı silajları sınırsız olarak verilirken, karma yem günde 2 kg kadar verilmelidir. Eğer verilen kuru ot ve silajların kalitesi çok iyi değilse karma yem miktarı 2.5-3 kg'a kadar çıkarılabilir. Danalar iyi kaliteli çayır ve meralardan faydalanabilirler. Fakat mutlaka karma yemle desteklenmeleri gerekir. Tablo'da 150-200 kg canlı ağırlıktaki danalar için rasyon örnekleri verilmiştir.

CANLI AĞIRLIKLARI 150-200 KG OLAN DANALAR İÇİN RASYONLAR

	Rasyon 1	Rasyon 2	Rasyon 3
Kuru yonca	**3.5 kg %16-18HP**	**3 kg%11-13 HP**	**-**
Çayır otu	**-**	**-**	**1,5 kg % 12 HP**
Mısır silajı	**-**	**-**	**3 kg % 8 HP**
Tahıl karışımı	**2 kg**		
	% 9.1 HP	**2,5 kg**	
	% 14,1 HP	**2,5 kg**	
%14,1 HP			
öğütülmüş Mısır	710 kg	-	670 kg
Ezilmiş arpa	-	454 kg	-
öğütülmüş Yulaf	182 kg	318 kg	-
Melas	-	45,5 kg	50 kg
Soya küspesi	-	77 kg	170 kg
İz mineral	9 kg	9 kg	9 kg
Sodyum fosfat	4.5 kg	4,5 kg	-
Dikalsiyum fosfat	-	-	4,5 kg
Kireç taşı	-	-	9 kg
Vitamin Premiks	2.3 kg	2,3 kg	2,3 kg

www.ziraatciyiz.biz

DÜVELERİN BAKIM VE BESLENMESİ

Eğer çok iyi kalitede kaba yem varsa, bir yaşın üzerindeki düveler sadece kaba yemle dahi beslenebilirler. Bunun yanında kalsiyum, fosfor ve mineral içeren yalama taşları devamlı önlerinde bulundurulmalıdır. Düveler bu dönemde günde 700-800 g ağırlık artışı sağlamalıdırlar.

Düvelerin 15. ayda ilk aşımda kullanılmaları için, bu yaşta 350 kg ağırlığa ulaşmaları hedeflenmelidir. Eğer büyüme yeterli değilse bir miktar karma yem verilir. Enerji, fosfor ve vitamin A eksikliği olan düveler kızgınlık belirtileri göstermezler. Tablo'da 320-350 kg canlı ağırlıktaki düveler için rasyon örnekleri verilmiştir.

DÜVELER İÇİN RASYONLAR

	Rasyon 1	Rasyon 2
Kuru yonca	7 kg	3 kg
Mısır silajı	---------	9 kg
Karma yem	2 kg	1 kg
Öğütülmüş Mısır	---------	30 kg
Buğday	---------	21,8 kg
Arpa	49,4 kg	10 kg
Yulaf	49,4 kg	---------
Buğday kepeği	---------	10 kg
Pamuk tohumu küspesi	---------	24 kg
Mineral	1 kg	0,1 kg
Mermer tozu	---------	3 kg
Tuz	---------	1 kg
Vitamin	0,2 kg	0,1 kg

Düveler için baklagil veya baklagil-buğdaygil karışımı kuru otlar mükemmel bir kaba yem kaynağıdırlar. Özellikle erken biçilmiş otların, geç biçilmiş otlara göre besin madde içerikleri daha yüksektir. Mısır silajı, bir yaşın üzerindeki düveler için iyi bir kaba yem kaynağıdır. Ancak düvelere sınırsız verilmemelidir. Fazla enerji yağlanmalarına neden olur. Düvelere 10-15 kg mısır silajı verilebilir. Mısır silajı enerjice zengin olmasına karşın protein, kalsiyum ve fosfor yönünden fakirdir. Bu nedenle kaba yem olarak mısır silajı yedirilen düvelerin karma yemlerinin büyük oranda proteince zengin soya ve pamuk tohumu küspeleri gibi yağlı tohum küspelerinden oluşması gerekir. Mısır silajı bir miktar yonca kuru otu ile birlikte verilirse protein ve kalsiyumca desteklenmiş olur.

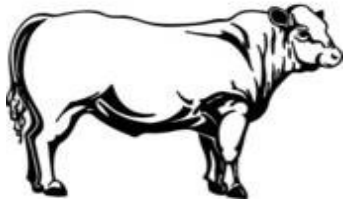

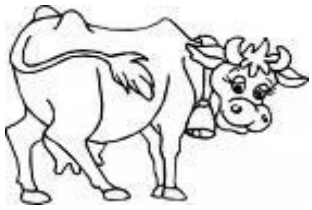
Düvelere karma yem verilirken, verilecek miktar ve protein içeriği verilen kaba yemin cinsine ve kalitesine göre değişir. Tablo ‘da düvelere verilecek karma yemlerin miktarı gösterilmiştir.

Düveler için karma yem miktarı (kg)

Düvenin Canlı Ağırlığı	İyi kalitede kaba yem		İyi kalitede mısır silajı		Kötü kalitede kaba yem	
	Ot	Karma yem	Silaj	Karma yem	Ot	Karma yem
180	3,0	1,6	9,0	1,4	2,3	2,7
270	5,5	1,0	13,5	1,0	4,5	2,7
360	7,2	0,5	18,0	0,5	5,5	2,7
450	9,0	0	23,0	0,5	7,0	2,7

Meralar, 1 yaşın altındaki danaların ihtiyaçlarını karşılamak için tek başına yeterli olmazlar. İyi kalitede meralar dahi büyümekte olan düvelerin bu dönemde ihtiyaçlarını karşılayamazlar. İlkbaharda mera otlarının protein, mineral ve vitamin değerleri yüksektir. Fakat enerjice desteklenmeleri gerekir. Bu dönemde düvelere meraya ek olarak 1-2,5 kg karma yem verilmelidir. Meranın kalitesi iyi değilse ve otlar kurumaya başlamışsa meraya destek olarak, karma yemin yanında diğer kaba yemlerden de vermek gerekir.

İLERİ GEBE DÜVELERİN BESLENMESİ

Doğumdan iki ay önce ileri gebe düveler yoğun bir besleme programına alınırlar. Böyle bir besleme programı laktasyon döneminde verimliliği önemli derecede artırır. Doğum öncesi 8.-6. haftalar arasında hayvanlar karma yeme yavaş yavaş alıştırılırlar. Bu kritik dönemlerde besin madde ihtiyacının karşılanması, yavrunun ve meme bezlerinin iyi bir şekilde gelişiminde büyük rol oynar. Bu dönemde yavrunun ve yavru zarlarının yoğunluğu arttığı için, işkembenin toplam yem tüketim kapasitesi azalır. Bu nedenle, sindirilme derecesi % 70’in üzerinde olan yemler verilmelidir. Yani, gebeliğin son ayında kaliteli yemler rasyona dahil edilmelidir. Bu dönemde kuru madde tüketim kapasitesi 8.5 kg kadardır. Doğumdan önce 8. ila 6. haftalarda 1 kg karma yem verilir. Gebeliğin son ayında ise, karma yem miktarı 2 kg'ın üzerine çıkarılır.

www.ziraatciyiz.biz